

וְכַשְׁבְּנֵי אָדָם מְכַשְׂרִים עוֹבְדֵיהוֹן לְתַתָּא,
מִתְבַּסְּמֵן דִּינִין, וּמִתְעַבְרֵן, וּמִתְעַרְרֵי רַחְמֵי
וְשִׁלְטָן עַל הַהוּא בִישָׂא דְאַתְעַר מִן דִּינָא קְשָׂא.
וְכַד מִתְעַרֵן רַחְמֵי, חֲדוּה וְנִיחוּמִין מִשְׁתַּכְּחִין,
מִשׁוּם דְּשִׁלְטִין עַל הַהוּא בִישָׂא. הָדָא הוּא
דְּכֹתִיב, (שמות לב) וַיִּנָּחֵם יי' עַל הָרָעָה. וַיִּנָּחֵם
מִשׁוּם (דְּשִׁלְטָא עַל הָרָעָה) דְּאַתְכַּפֵּיא דִּינָא קְשָׂא,
וְשִׁלְטִין רַחְמֵי.

הָאֲנָא, בְּשַׁעְתָּא דְּמִתְבַּסְּמֵן דִּינִין, וְשִׁלְטִין
רַחְמֵי, כֹּל כְּתָרָא וְכְתָרָא תֵב בְּקִיּוּמֵיהּ,
וּמִתְבַּרְכָּאן כִּלְהוּ כְּחֻדָּא. וְכַד תִּיַיְבִין כֹּל חַד
וְחַד לְאַתְרֵיהּ, וּמִתְבַּרְכָּאן כִּלְהוּ כְּחֻדָּא,
וּמִתְבַּסְּמָא אִימָא בְּקַלְדִּיטֵי גְלִיפִין וְתִיַיְבִין
לְסִטְרָהּ, כְּדִין אִקְרִי תְשׁוּבָה שְׁלִימָה, וְאַתְכַּפֵּר
עַלְמָא, דְּהָא אִימָא בְּחֻדוּתָא שְׁלִימָתָא יְתָבָא,
דְּכֹתִיב, (תהלים קיג) אִם הַבְּנִים שְׁמַחָה, וְכַדִּין
אַתְקְרִי יוֹם הַכְּפוּרִים, דְּכֹתִיב בֵּיהּ (ויקרא
טו) לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם. וּמִתְפַּתְחִין
ג' תַּרְעִין דְּסִטְרִין גְּלִיפִין.

הָאֲנָא, כְּתִיב וְהָיָה כִי יַחֲטָא וְאָשֵׁם, מַהוּ כִי
יַחֲטָא, וְלִבְסוּף וְאָשֵׁם. אֶלָּא הָכִי
תָּאנָא, כִּי יַחֲטָא מְאִינוּן חוֹבִין דְּאַקְרוּן חֲטָא,
דְּכֹתִיב מִכָּל חַטָּאת הָאָדָם. וְאָשֵׁם: כִּמָּה דְּאַתְ
אָמַר (במדבר ה) הָאָשֵׁם הַמוֹשֵׁב לִיי'. וְאָשֵׁם:
וַיִּתְקַן, כְּלוּמַר אִם יִתְקַן עוֹבְדוּי, וְהָשִׁיב אֶת
הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזַל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי מִמִּשְׁמַע
דְּכֹתִיב וְהָשִׁיב, וַיִּשְׁיב לֹא כְּתִיב אֶלָּא וְהָשִׁיב,
וְהָשִׁיב דִּיִּיקָא.

תָּנָא, בְּאַרְבַּע תְּקוּפִין דְּשַׁתָּא, קָלָא אַתְפַּסְק,
וְדִינִין מִתְעַרֵין, וְתְשׁוּבָה תְלִיא עַד
דְּאַתְתַּקֵן. וְכַד דִּינִין מִתְעַרֵין, קָלָא נְפִיק, וְד'
זוּרִין (ס"א ויגיו) דְּעַלְמָא, סְלָקִין וְנַחְתִין. כְּרוּזָא
קוּל, וְאַרְבַּע זוּיוֹת (פעמים) הָעוֹלָם עוֹלָם וְיוֹרְדִים. הַכְּרוּז קוּרָא,

וְכַשְׁבְּנֵי אָדָם מְכַשְׂרִים מְעַשִׂיהֶם
לְמַטָּה, אַזִּי מִתְבַּשְׂמִים הַדִּינִים
וְעוֹבְרִים, וּמִתְעוֹרְרִים רַחְמִים
וְשׁוֹלְטִים עַל אוֹתוֹ הָרַע
שְׁמַתְעוֹרֵר מִן הַדִּין הַקָּשָׁה.
וְכַשְׁמַתְעוֹרְרִים רַחְמִים, נִמְצְאִים
שְׁמַחָה וְנִחוּמִים, מִשׁוּם
שְׁשׁוֹלְטִים עַל אוֹתוֹ הָרַע. זְהוּ
שְׁכַתוּב וַיִּנָּחֵם ה' עַל הָרָעָה.
וַיִּנָּחֵם, מִשׁוּם (ששולט על
הָרָעָה) שְׁנַכְנַע הַדִּין הַקָּשָׁה,
וְשׁוֹלְטִים הַרַחְמִים.

שְׁנִינוּ, בְּשַׁעְתָּא שְׁהַדִּינִים
מִתְבַּשְׂמִים וְשׁוֹלְטִים הַרַחְמִים,
כֹּל כְּתָר וְכְתָר שָׁב לְקִיּוּמוֹ, וְכֹל
מִתְבַּרְכִים כְּאַחַד. וְכַשְׁשָׁבִים כֹּל
אַחַד וְאַחַד לְמַקְוֵמוֹ וְכֹל
מִתְבַּרְכִים כְּאַחַד, וְהָאֵם
מִתְבַּשְׂמָת בְּמִפְתַּחוֹת הַחֻקִּים
וְשָׁבִים לְצַדִּיקָה, אַזִּי נִקְרָאת תְשׁוּבָה
שְׁלִמָה, וְהָעוֹלָם מִתְכַּפֵּר, שְׁהַרִי
הָאֵם יוֹשְׁבַת בְּשְׁמַחָה שְׁלִמָה,
שְׁכַתוּב אִם הַבְּנִים שְׁמַחָה, וְאַזִּי
נִקְרָא יוֹם הַכְּפוּרִים, שְׁכַתוּב בּו
לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם.
וְנִפְתַּחִים חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים שֶׁל
צְדָדִים חֻקִּים.

שְׁנִינוּ, כְּתוּב וְהָיָה כִּי יַחֲטָא
וְאָשֵׁם, מַה זֶה כִּי יַחֲטָא, וְלִבְסוּף
וְאָשֵׁם? אֶלָּא כִּדְ שְׁנִינוּ, כִּי יַחֲטָא
מְאוּתָם חֲטָאִים שְׁנַקְרָאוּ חֲטָא,
שְׁכַתוּב מִכָּל חַטָּאת הָאָדָם.
וְאָשֵׁם, כִּמּוֹ שְׁנֵאמַר הָאָשֵׁם
הַמוֹשֵׁב לֵה'. וְאָשֵׁם, וַיִּתְקַן.
כְּלוּמַר, אִם יִתְקַן אֶת מְעַשִׂי,
וְהָשִׁיב אֶת הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזַל. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, מִמִּשְׁמַע שְׁכַתוּב
וְהָשִׁיב, לֹא כְּתוּב וַיִּשְׁיב אֶלָּא
וְהָשִׁיב, וְהָשִׁיב דְּוָקָא.

שְׁנִינוּ, בְּאַרְבַּע תְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה
הַקּוּל נְפַסְק, וּמִתְעוֹרְרִים הַדִּינִים,
וְהַתְשׁוּבָה תְלוּיָה עַד שְׁמַתְתַּקֵן.
וְכַשְׁהַדִּינִים מִתְעוֹרְרִים, יוֹצֵא
וְאִין מִי שִׁישְׁגִיחַ וַיִּתְעוֹרֵר. וְהַקְדוּשׁ